

Döv skjuten i USA

26 september 2023

Den 15:e september sköts två 16-åriga pojkar till döds i en förort i Palatine, Illinois. Ett av offren var döva Uriel Garcia.

Uriel var en döv gymnasiestudent vid John Hersey High School. Händelsen ägde rum när Uriel, tillsammans med sin yngre bror och en vän, var på väg hem. En okänd angripare öppnade eld mot dem från ett fordon och Uriel och hans vän Eduardo Alpuzarträffades av skotten. Uriels bror överlevde attacken och kunde fly från platsen. Eduardo dog på plats och Uriel dog senare på sjukhuset.

Uriel beskrivs av sin familj och vänner som en kärleksfull och vänlig person som alltid kunde sätta ett leende på andras ansikten. Han drömde om att bli mekaniker och gillade att meka med cyklar och lastbilar. Nyligen fick han sitt förartillstånd. Hans familj och vänner sörjer förlusten.

Polisen i Palatine uppmanar allmänheten att bidra med information om händelsen. En GoFundMe-kampanj har startats för att stödja Uriels familj med begravningskostnader och ekonomiskt stöd.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Enya invald i friidrottstrupp till Regionsmästerskapen Svealand

26 september 2023

Foto: Mari-Anne Kojic

Den döva friidrottaren, Enya Kojic fick äran att tävla för Södra Svealand vid Regionsmästerskapen Svealand i friidrott den 16-17 september.

Enya Kojic tränar friidrott hos KFUM Örebro friidrott för åldersklassen F13. Hon blev vald att representera Södra Svealand vid Regionsmästerskapet Märsta. Där fick hon tävla i 60 m, 200 m och stafett.

Den första grenen var 60 m sprint, där starttiden sköts fram på grund av tekniska problem och där loppet hade en kraftig motvind på -1,9 m/s. Trots det lyckades Enya komma på 6:e plats av totalt 30 tävlande.

I 200 m sprint, som är Enyas favoritgren, kom hon till B-final där hon vann med ett personbästa. Dock ogiltigförklarades tiden som rekord då motvinden var för stark.

Regionsmästerskapen avslutades med en stafett i 5 x 60 m där Enyas lag vann.

I totalen vann Stockholm ÖST F13 med 385 poäng. Södra Svealand kom tvåa med totalt 374 poäng, varav Enya bidrog med 46 poäng.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Tesla har anställt 60 döva i Tyskland

26 september 2023

Foto: Courtesy of Tesla, Inc.

Teslas fabrik i Grünheide, Tyskland, öppnades officiellt förra året och har idag 11 000 anställda. Bland de anställda är 60 döva.

De flesta av de döva anställda hos Tesla är ukrainska flyktingar som flytt från Rysslands pågående invasion.

Rekryteringen av döva medarbetare började med en anställd som tipsade om fem döva personer, som anställdes. Detta ledde sedan till allt fler anställningar av döva medarbetare.

Företagets hörande medarbetare har positiva erfarenheter av att arbeta med döva kollegor och flera av dem har börjat lära sig enkla tecken.

Företaget betonar att de inte bara pratar om inkludering och mångfald utan lever i det. Därför menar de att de inte ser sina döva anställda som personer med funktionshinder utan som vilken medarbetare som helst.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Tolkutbildningen på Stockholms universitet firar 10 år

26 september 2023

Foto: Ingmarie Andersson/Stockholms universitet

1 år är det ett jubileumsår för Kandidatprogram i Teckenspråk och Tolkning (KTT) vid Stockholms universitet. Programmet fyller tio år och ska fira med ett evenemang den 29 september.

KTT-programmet, som tidigare har varit känt för att utbilda tolkar, tar nu ytterligare ett steg mot inkludering och mångfald. Från hösten 2023 erbjuder de två olika inriktningar; Den ena riktar sig till hörande som vill lära sig svenskt teckenspråk som ett andraspråk för att kunna tolka mellan svenskt teckenspråk och svenska. Den andra inriktningen riktar sig till döva som har svenskt teckenspråk som första språk. I den inriktningen erbjuds utbildning i intramodal teckenspråkstolkning.

Programmet, som sträcker sig över tre år på heltid ger en filosofie kandidatexamen i översättningsvetenskap. I programmet finns kurser inom teckenspråkslingvistik, tolkning, och översättning. Undervisningen sker både på campus och på distans.

Firandet av KTT:s 10-årsjubileum äger rum den 29 september med underhållning, tårta och föreläsningar samt en gala. Programmet och firandet är resultatet av ett

samarbete mellan Tolk- och översättarinstitutet (TÖI) vid Institutionen för svenska och flerspråkighet samt Institutionen för lingvistik vid Stockholms universitet.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

200 brevbärare lärde sig teckenspråk i Indien

26 september 2023

I samband med firandet av Internationella teckenspråksdagen hölls en teckenspråkworkshop för brevbärare i Mysore, Indien.

Runt 200 brevbärare deltog i workshopen som arrangerades den 24 september av All India Institute of Speech and Hearing (AIISH) i samarbete med Mysores postkontor. Workshopen gick ut på att lära sig grundtecken i indiskt teckenspråk (ISL). Utbildningen bestod av det grundläggande teckenspråket, siffror och arbetsrelaterade konversationer.

Målet var att träna brevbärare i grunderna i indiskt teckenspråk för att underlätta kommunikation med döva medborgare. Dr. Angel Raj, högsta chefen för postkontoret, deltog som hedersgäst i evenemanget.

Initiativets syfte är att öka medvetenheten om indiskt teckenspråk (ISL) bland folket men också bland yrkesverksamma för att underlätta kommunikation med döva.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Känna musik i en tröja

26 september 2023

Bild: Adobe Stock

SoundShirt är en teknologi som gör det möjligt för döva personer eller de som har hörselnedsättning att känna musik.

Lyric Opera of Chicago presenterar nu deras SoundShirt-projekt. Projektet går ut på att skapa ett hjälpmedel till de som är döva eller har hörselnedsättning så att de kan få uppleva musikframträdanden direkt på plats.

Pilotprojektet börjar den 1 oktober där 10 SoundShirts kommer att vara tillgängliga under framträdandet av "Den flygande Holländaren". De som har tröjorna kan känna när musiken saktar ner eller accelererar tack vare de haptiska små motorerna som finns i tröjan som svarar på musikens rytmer. Tröjorna är tillverkade av det engelska företaget CuteCircuit och är gjord av ett lätt syntetiskt material.

Lyric Opera säger att kostnaden för varje SoundShirt ligger på \$1,500 (ungefär 16 800 kr). De anser att det är väl investerade pengar för att kunna skapa en mer inkluderande upplevelse för personer med hörselnedsättning. När man köper en operabiljett så kan man be om att få en SoundShirt utan att behöva betala extra för den.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Fördjupning: Audism

26 september 2023

Stockholms Dövas Förening tillsammans med Dövas Kulturarv och Allmänna arvsfonden har producerat åtta informationsfilmer med dövtermer. Filmerna kan ses med svensk undertext. Audism är den första av de åtta dövtermerna.

Tolkbrist försenar förhör med våldtäktsdrabbad döv kvinna

26 september 2023

Bild: Adobe Stock

En döv kvinna i Sydafrika, säger att hon har blivit våldtagen av fyra gängmedlemmar förra året. Kvinnan har fått vänta på rättegången på grund av tolkbrist.

Den 45-åriga döva kvinnan från Bonteheuwel i Sydafrika utsattes för en gruppvåldtäkt av fyra män i december förra året. Händelsen har lämnat henne och hennes familj djupt ärrade.

Ett hinder i den pågående rättsprocessen har varit bristen på en teckenspråkstolk. Det har rapporterats att kvinnan fått vänta på en teckenspråkstolk sedan fallet först uppmärksammades. Familjens talesperson Antonette Meyer säger att hela den här perioden och prövningen har varit jobbigt för den döva kvinnan och hennes familj. "Det har varit så frustrerande för oss att gå till domstolen om och om igen bara för att det inte finns någon tolk", säger Meyer. Kvinnan befarar att när hon väl får teckenspråkstolk och får berätta sin historia kommer ingen att tro på henne och att männen som genomfört våldtäkten kommer att gå fria.

Kvinnan och andra döva som kämpar för deras rättigheter har fått stöd från en medborgarrättsorganisation, Action Society. Organisationen har lyft fram bristen på tillgängliga teckenspråkstolkare i domstolar. Enligt dövförbundet i Sydafrika

beror problemet inte på att det är brist på teckenspråkstolkar utan på att domstolar inte beställer tolkar i god tid. Enligt dövförbundet så krävs det en beställning i minst två veckor förväg. Ronel Davids, en socialarbetare som kan flytande teckenspråk, varnade dessutom för att använda en icke auktoriserad tolk eftersom tolken kan påverka rättssäkerheten och kvaliteten på kommunikationen negativt.

Denna pågående rättegång påverkar inte bara den döva kvinnan och hennes familj utan också alla dövas rättigheter och tillgängligheten av teckenspråkstolkar vid domstol. Efter påtryckningar från Action Society och andra supportrar har det nu äntligen säkrats att en teckenspråkstolk kommer att finnas på plats för det kommande rättegången i oktober.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Internationella dövveckan och internationella teckenspråksdagen

26 september 2023

Bild: Adobe Stock

Den här veckan är internationella dövveckan och på lördag är det den internationella teckenspråksdagen. Under veckan uppmärksammas dövas rättigheter samt lyfts teckenspråk runt om världen. Det övergripande temat i år är "En värld där alla döva kan teckna överallt!"

WFD, Världsförbundet för döva, har olika teman varje dag under veckan. I måndags handlade temat om döva barns rättigheter och man uppmanade då de globala samhällena att visa hur de arbetar för att uppnå dessa rättigheter.

I tisdags lyfte WFD fram deras "60-landssprojekt". Projektets syfte är att bygga upp kapacitet i dövsamhällena i hela världen. Miljontals döva har fortfarande inte tillgång till grundläggande mänskliga rättigheter, särskilt i de 60+ länderna som

inte ens har något nationellt förbund för döva.

Temat för onsdagen var att lyfta fram att de nationella regeringarna har en skyldighet att samråda med organisationer för döva i alla frågor som rör döva. Under onsdagens tema användes begreppet "inget om oss utan oss".

Igår, torsdag lyfte WFD fram att nationella regeringar, internationella institutioner, forskningar och beslutsfattande organ ska centrera döva i sina arbeten.

Idag, fredag handlar temat om att uppnå teckenspråksrättigheter för alla döva. WFD tipsar om att sprida berättelser om vad det juridiska erkännandet av nationella teckenspråk har betytt för dig och ditt samhälle.

Imorgon är det den 23:e september och då är det den internationella teckenspråksdagen. Den dagen ska WFD:s vision om en värld där alla döva kan teckna överallt spridas. WFD uppmanar alla regeringar att skapa åtgärder för att se till att minst 50 % av alla döva barn och ungdomar kan sitt nationella teckenspråk.

Dagen är även EU:s flerspråkighetsdag. EU har 24 officiella talade språk, noteras bör att det parallellt finns 31 juridiskt erkända nationella teckenspråk bland EU-länderna. EUD, Europeiska dövförbundet vill inte att de nationella teckenspråken ska vara parallella utan att EU ska erkänna dessa nationella teckenspråk som EU-språk exakt på samma sätt som de andra officiella talade språken.

Internationella dövveckan avslutas med att poängtera hur viktigt det är att varje myndighet har samarbete med det döva samhället och därmed inkludera döva i de olika besluten.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Första döva i amerikanska Big Brother

26 september 2023

Den döve Matthew Klotz vinner hjärtan hos både deltagarna i Big Brother huset och hos den amerikanska tv-publiken.

Simmaren Matthew har medverkat i flera Deaflympics och har världsrekord för döva i flera grenar. Nu är han en deltagare i den amerikanska dokusåpan Big Brother. Inne i huset är Matthew en omtyckt och sympatisk deltagare som allierar sig med de andra deltagarna.

Vid en tävling fick publiken rösta om vilka fyra deltagare som skulle få delta i en hemlig tävling för att få möjlighet att ogiltigförklara en utslagning. Matthew valdes som en av de fyra och han vann sedan tävlingen och fick därmed titeln "Power of Invicibility", fritt översatt till "oslagbar makt". Kort därefter blev en medlem av Matthews allians utslagen och då använde Matthew sin makt och ogiltigförklarade utslagningen.

Trots detta har Matthew det svårt att hänga med i kommunikationen i huset då han inte hör vad de andra säger. Vid ett annat tillfälle arrangerades en tävling som var till nackdel för Matthew eftersom tävlingen var baserad på ljud. Matthew var en av de sex deltagarna som deltog i tävlingen som gick ut på att deltagarna skulle lyssna på skivor för att avkoda ljudledtrådar så snabbt de kunde.

Publiken reagerade genom att skriva på X (tidigare Twitter). Bland kommentarerna togs begreppet Audism upp då man menade att produktionen inte tagit hänsyn till att Matthew är döv.

Dokusåpan hade premiär den 2 augusti och kommer att ha sin final den 9 november. Matthew är i dagsläget fortfarande kvar i tävlingen.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com